

jaargang 10
september 2023
nummer 56

1018

De Eilanden & Plantage Weesperbuurt

Let op: 1018-Magazine niet meer in nee-nee-brievenbussen! ♡ Kennisland op het Marineterrein ♡ Sproeiwater uit een opslag ♡ Hermitage wordt H'Art Museum ♡ Rick van Veldhuizen over Poz & Proud ♡

ADRESSEN & SPREEKUREN

SOCIAAL LOKET AMSTERDAM CENTRUM, VOOR ZORG EN ONDERSTEUNING.

Bel voor een afspraak van ma t/m vrij 08.00 – 18.00 uur. Tel 020-25 52 916. Voor info <https://www.amsterdam.nl/zorg-ondersteuning/contact/contact-sociaal-loket/>

OUDER-KIND-TEAM (OKT)

Iedere woensdag van 13.30-14.30 uur inloopteekuur in Huis van de Buurt De Witte Boei. Overig contact kan dagelijks tussen 08.30 – 17.00 uur via tel: 020-555961 gratis spelinloop voor ouders en kinderen 0-2,5 jr. Kraijenhoffstraat 32 woensdag, vrijdag 9.00-12.00, Speeltuin Wittenbrug, Fortuinstraat 4, donderdag 9.00-13.00. Zie: <https://www.dynamo-amsterdam.nl/spelinloop/>

STICHTING BUURTORGANISATIE 1018

Deze stichting ondersteunt en verbindt bewonersgroepen en stimuleert betrokkenheid in postcodegebied 1018. Bezoek de website www.buurtorganisatie1018.nl, of kijk op Facebook

POLITIE

De wijkagenten zijn bereikbaar via 0900-8844 of door het contactformulier in te vullen op www.politie.nl.

MELDNUMMER OPENBARE RUIMTE

Meldingen of klachten over oa vuilnis, fietswrakken, bestrating en groenvoorziening kunnen telefonisch worden doorgeven bij de gemeente via tel. 14020. Voor vragen over de openbare ruimte kunt u terecht bij de gebiedsbeheerder Jeroen van Kemenade via jeroen.kemenade@amsterdam.nl.

VERENIGING STADSDORP CENTRUM OOST

Doel van de vereniging is dat de leden, met uitwisseling van diensten en onderlinge hulp, door bemiddeling en/of ondersteuning, zo lang mogelijk actief, gezond en veilig thuis in de eigen buurt kunnen (blijven) wonen. info@stadsdorpcentrumoost.nl www.stadsdorpcentrumoost.nl

OVERLEG OOSTELIJKE EILANDEN EN KADIJKEN

Het Eilandenoverleg is voor alle bewoners met vragen en problemen op het gebied van de woon- en leefomgeving. Zie voor de data en tijden van het Eilandenoverleg www.buurtorganisatie1018.nl/eilandenoverleg.

BUURTPREKUR PLANTAGEWEESPERBUURT

Elke woensdag, 11.00-12.00 uur, Café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22. Netwerk van bewoners dat helpt bij wensen, ideeën en zorgen in de buurt. mbvanwijk@live.nl, 06-52008854

STG ONTMOETINGSRUIMTE OUDEREN IN DE PLANTAGE- WEESPERBUURT (SOOP)

Voor buurtbewoners van 55+, met activiteiten en bijeenkomsten. Nieuwe Kerkstraat 124 ma. t/m vrij 11.00 uur -17.00 uur. Tel 020-4223152, www.soopnet.nl.

VERENIGING VRIENDEN VAN DE PLANTAGE

Doel is bevordering van een bloeiend cultureel leven in en rond de Amsterdamse Plantagebuurt. www.vriendenvandeplantage.nl en www.facebook.com/vrienden-van-de-plantage.

OVERIGE ADRESSEN

Voor overige (werk)groepen, verenigingen en contactadressen zie www.buurtorganisatie1018.nl/links

COLOFON

1018 is een buurtblad voor de oostelijke binnenstad en komt tot stand dankzij een groep vrijwilligers (redactie) en met medewerking van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad.

Versijning Het buurtblad 1018-Magazine komt zes maal per jaar uit, in een oplage van 13.500 exemplaren. ISSN: 2352 – 4111.

Eindredactie Titia Koerten

Redactie Vera Amende, Dennis Chin, Elisabeth van Dorp, Erik Hardeman, Maria Heijndael, Titia Koerten, Björn Martens, Jan Mey, Bruno van Moerkerken, Jannelies Poelstra, Phippen Sardjoe en Heleen Verschuren.

Aan dit nummer werkten mee Ballabona Cucharón, Leeuw van Moerkerken, Erik van Ophem, Kamiel van Ophem en Rob Zwetsloot.

Basisontwerp & opmaak Yolanda Huntelaar

Druk Rodi Rotatiedruk, Diemen.

Inzenden kopij Inleveren kopij en foto's: uiterlijk 6 oktober 2023. In Word per e-mail naar redactie1018@gmail.com. Foto's met naam van fotograaf en vrij van auteurs- en portretrecht. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen, foto's te bewerken of niet te plaatsen en is niet verantwoordelijk voor aangeleverde foto's van derden. Foto's toezenden in hoge resolutie (JPEG, TIFF, RAW formaat).

Versijningsdatum volgende nummer Omstreeks 26 oktober 2023.

Advertentieopgave Contact over advertenties en inleveren via advertenties@1018magazine.nl Inleveren uiterlijk 6 oktober 2023.

Tarieven advertenties 2023

Formaat 60 x 60 mm à € 75,- per keer, € 375,- per jaar. Formaat 122,5 x 60 mm à € 150,- per keer, € 750,- per jaar. Halve pagina: € 450,- per keer. Hele pagina: € 900,- per keer.

Zes nummers (een jaar) = vijf betalen. Over de advertentiekosten wordt geen btw geheven. Eventuele opmaakkosten € 80,- (excl. 21% btw). Prijsopgave via advertenties@1018magazine.nl

Bezorging Huis-aan-huis in alle brievenbussen. Ook zijn er diverse afhaalpunten in de buurt, zoals gezondheidscentra, huisartsen, supermarkten en 1018 ligt op veel koffietafels. Ook in De Witte Boei aan de Kleine Wittenburgerstraat 201 en in de Oosterkerk.

 Ook wij zitten op Facebook. Like ons op 'Plantagebuurt', 'Kadijkenburen' of '1018-Magazine'.

Inhoud

Jaargang 10, nummer 56, september 2023

OMSLAGFOTO: IMPRESSIE VAN HET WATERFESTIJN DEZE ZOMER OP HET MARINETERRAIN, EEN WINDERIGE KOUDE LEEGTE. BRUNO VAN MOERKERKEN

- 4 Hermitage wordt H'Art Museum
- 7 Leeuw van Moerkerken
- 7 Talkshow architectuur op Oostenburg
- 8 Kort nieuws
- 10 Rick van Veldhuizen over Poz&Proud
- 15 Betrokken bureu
- 16 Scheepvaartmuseum introduceert project Thuishaven
- 16 Rob Zwetsloot
- 17 Werk in de wijk
- 18 Uit in de buurt
- 20 Kennisland op het Marineterrein
- 22 Oostenburgereiland
- 24 Vera's blik op de buurt
- 25 Beestjes in de buurt
- 27 1018 niet meer in nee-nee-brievenbussen
- 28 Sproeiwater uit een opslag
- 30 DOCK
- 32 Remi Oerlemans van De Deli
- 33 Buurtpuzzel
- 34 Ballabona
- 35 Geef me je hand: Kamiel

Na de zomer

OP HET MOMENT kort voor de zomervakantie waarop het vorige nummer van 1018-Magazine in de brievenbus plofte, was onze buurt in rep en roer over de proef met de knip in de Weesperstraat. Niet alleen in de Plantage en de Weesperbuurt, maar ook op de Kadijken en de Oostelijke Eilanden was het verkeer zes weken lang ontwricht, tot vreugde van sommigen, tot ergernis van veel anderen. Wij weten niet hoe het u sindsdien vergaan is, maar nu, ongeveer twee maanden en een zomervakantie later, is bij ons de herinnering aan die opwindende zes weken alweer behoorlijk vervaagd. De Weesperstraat is als vanouds een racebaan en in de Kattenburgerstraat is het nog steeds druk, maar inmiddels zijn er tal van andere zaken in onze buurt die om aandacht vragen en die in dit nummer die aandacht ook krijgen.

Zo heeft de leiding van het onlangs geopende H'Art Museum ambitieuze plannen om van onze buurt een mekka van internationale topkunst te maken. Op het Marineterrein probeert Kennisland intussen bruggen te slaan tussen de overheid en betrokken burgers om gezamenlijk projecten van de grond te krijgen op weg naar een betere samenleving. En misschien niet zo spectaculair, maar wel heel hartverwarmend, zijn de bewoners van het Sarphatius die elke week weer intens genieten van een ochtend samen zingen. Genoeg dus om een blad mee te vullen. Maar uiteraard, als er nieuws komt over de resultaten van de proef met de knip, dan leest u ook dat straks in uw onvolprezen 1018-Magazine.

(REDACTIE)

'De naam H'Art Museum zal een synoniem worden voor kwaliteit'

Annabelle Birnie (links) en Marlies Kleiterp

FOTO: ELISABETH VAN DORP

Sinds 1 september kent onze buurt met het H'Art Museum een culturele instelling die zowel nieuw is als – onder de vroegere naam Hermitage Amsterdam – vertrouwd. Wat blijft is volgens directeur Annabelle Birnie en hoofd tentoonstellingen Marlies Kleiterp de ambitie om een plek in de stad te zijn waar bezoekers een verhaal te horen krijgen aan de hand van topstukken uit internationale collecties. Nieuw zijn de partners waarmee het H'Art Museum die ambitie wil verwezenlijken. Niet langer de Hermitage in Sint-Petersburg, maar het Centre Pompidou (Parijs), het British Museum (Londen) en het Smithsonian American Art Museum (Washington D.C.).

ERIK HARDEMAN

Hoe is de nieuwe formule tot stand gekomen?

"Na de Russische inval in Oekraïne heeft Nederland, naast politieke en economische, ook culturele maatregelen voor Rusland afgekondigd. Wij hebben daarop de banden met Rusland verbroken, waarop de Hermitage genoodzaakt was om de lopende tentoonstelling te beëindigen. Dat was voor beide kanten een emotioneel moment. Vergeet niet dat we vijftien jaar samen tentoonstellingen hebben gemaakt. We hadden echt een band met de collega's van de Hermitage gekregen. We kenden zelfs elkaars verjaardagen."

En toen?

"Opeens waren we een museum zonder kunst. Gelukkig schoten vier Nederlandse collega-musea ons te hulp door ons een topstuk uit te lenen voor een focustentoonstelling. Dat was een welkome geste, want dat gaf ons vier maanden de tijd om over de toekomst na te denken. En die tijd hadden we hard nodig. We zijn volle bak nieuwe partners gaan zoeken met als resultaat de drie genoemde musea."

Waarom juist deze drie?

"Qua kwaliteit wilden we op hetzelfde niveau blijven als waarop we met de Hermitage zaten. Wij zijn in Nederland heel goed in het maken van tentoonstellingen. Terwijl je als bezoeker van exposities in het buitenland nog vaak wordt afgescheept met een tekstbordje en een informatiesheet, krijg je bij ons een verhaal te zien en te horen. Maar voor dat verhaal zijn we wel mede afhankelijk van de expertise van onze partners. We zochten partnermusea die net als wij nieuwsgierig zijn naar nieuwe ontwikkelingen en het leuk vinden om onderzoek te doen. We zijn toen relaties uit ons netwerk gaan aanspreken met de vraag hoe zij tegenover samenwerking stonden. Maar kennelijk hebben wij een goede naam, want toen bekend werd dat wij nieuwe partners zochten, stroomden de aanmeldingen binnen.

Daarbij speelden soms trouwens ook praktische argumenten een rol. Het Centre Pompidou bijvoorbeeld, gaat voor langere tijd dicht en wil in die tijd graag zijn collectie op andere plekken laten zien. Liefst op plekken waar wat met dat werk gedaan wordt zodat ze die ervaring kunnen gebruiken als ze straks zelf weer opengaan. Zij hebben ons benaderd en dat maakt het mogelijk dat wij hier volgend jaar een grote Kandinsky-tentoonstelling kunnen presenteren. Bij het British Museum zijn juist wij het geweest die het initiatief hebben genomen, omdat we graag een relatie wilden met een vooraanstaand museum met een archeologische collectie."

U heeft wel een tamelijk behoudende keuze gemaakt.

"We hebben inderdaad niet gekozen voor samenwerking met een museum op het gebied van hedendaagse of experimentele kunst, als u dat bedoelt, maar dat komt vooral omdat die kunst in Amsterdam al op voldoende plekken aan bod komt, niet alleen in het Stedelijk, maar ook in Nxt, in MOCO en vanaf 2025 in de voormalige rechtbank op de Parnassusweg. Wij willen een plek zijn waar internationale musea topstukken uit hun collectie kunnen laten zien die anders nooit naar Amsterdam zouden komen. De naam H'ART Museum zal een synoniem worden voor kwaliteit."

Overigens zullen hier naast grote tentoonstellingen ook regelmatig kleinere exposities te zien zijn, zoals de jaarlijkse expositie van de winnaar van de ABNAMRO Kunstprijs, dit jaar Mounira Al Solh. En in juni hebben we in de H'Art-zaal voor de eerste keer een videokunstwerk van het Smithsonian American Art Museum laten zien."

Op uw website noemt u educatie nadrukkelijk als taak van het museum. Wat gaat H'ART Museum op dat gebied doen?

"We hadden met 'Hermitage voor kinderen' een heel succesvol gratis educatieprogramma voor basisschoolleerlingen, een combinatie van kunstonderwijs en zelf kunst maken. Dat wordt nu H'Art Museum voor kinderen, waarbij we jaarlijks mikken op zo'n 10.000 deelnemers. Maar we gaan dat aanbod uitbreiden naar het mbo, waarbij we de komende jaren hopen door te groeien naar zo'n 4000 à 5000 studenten per jaar die hier gratis kunstonderwijs komen volgen. Wij hebben daar negentien docenten voor beschikbaar die hier bij toerbeurt werken."

Wat gaan de bezoekers verder aan veranderingen merken in het H'Art Museum?

"Om te beginnen gaat hier op 16 september de tentoonstelling Julius Caesar - Ik kwam, ik zag en ging ten onder open. Aan de opzet van deze eerste grote tentoonstelling in het H'Art Museum, waarvoor we hebben samengewerkt met partners uit Italië, Duitsland en Nederland, gaan bezoekers zien dat we echt een nieuw museum zijn.

Verder hebben we vooral vernieuwingen doorgevoerd in het café-restaurant, waarvoor we een gerenommeerde Italiaanse chef hebben aangetrokken. Het krijgt meer de sfeer van een grand café waar niet alleen museumbezoekers, maar ook buurtbewoners welkom zijn. We willen de buurt sowieso meer bij het museum betrekken. Daarom zijn we ook heel enthousiast over de markt in de binnentuin. Ja inderdaad, goedkoop is die niet, maar dat zit hem ook een beetje in de formule. Wij konden alleen een vergunning krijgen voor een kleinschalige biologische markt en dan zit je vanzelf in een wat duurder segment."

Een laatste vraag. Is er een kans dat u ook ooit weer gaat samenwerken met de Hermitage in Sint-Petersburg?

Daar doen we geen uitspraak over. Laten we hopen dat de oorlog tussen Rusland en Oekraïne snel beëindigd wordt. Dan zal er in de wereld veel gaan veranderen. We weten dat de relaties tussen landen vaak allereerst weer worden opgestart op cultureel gebied. Wij hebben daar expertise in, maar wat we in zo'n situatie gaan doen, gaan we dan wel bekijken." 🌿

Traditionele Chinese bewegingskunst voor een goede gezondheid en balans. Effectief tegen o.a. stress, rsi, hoge bloeddruk, stramme gewrichten. Les van grootmeester Fei BaoNong. **Gratis proefles** op wo. 11 en 18 oktober om 19.00 uur. Verhinderd? Daarna bent u ook welkom. Locatie: De kleine Boeschool, Kleine Wittenburgerstraat 100 Amsterdam. Info: Ada 06-51564482 www.longtengtaiji.com

de foto reporter

www.marlisesteeman.nl

Heb je een probleem of een vraag? Buurtteam Amsterdam helpt!

Loop gerust bij ons binnen: elke dinsdag van 17.00 – 19.00 uur

Of bij ons energiespreekuur op vrijdagen van 13:30 - 15:30 uur De Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201

Of bel ons om een afspraak te maken: 020 5573338

Onze deskundigen staan klaar om je te helpen. Onze hulp is gratis!

www.buurtteamamsterdam.nl/centrum

Wij helpen bij vragen over

- zorg
- geld
- wonen
- gezondheid
- werk
- ontmoeten
- veiligheid

De pechgeneratie

LEEUEW VAN MOERKERKEN

In het zonnetje op het terras van Cantina Caliente verdeel ik de pitcher mojito over de glazen, als er een fietsformatie van gele achttienjarigen langskomt. "Ik mis het wel, die Intreeweek", zegt Colada. "Ik niet", zegt Bellini, "voor alle internationals en dorpe-lingen is het leuk. Daarvan zijn er op maandag een stuk meer maagd dan op vrijdag, en ze beleven kotsanekdotes waar ze hun hele studententijd aan moeten blijven tippen. Wij hebben dat allemaal tijdens de middelbare school al gedaan, voor ons getogen Amsterdammers was de intreeweek een deceptie, toch Leeuw?" Mijn oog valt op een fles sterke drank waarin een grote dooie krab drijft. "Hoe duur is dat?" vraag ik aan de barjongen. "Wat is dat voor 'n Randstedelijk vooroordeel! In Den Oever was mijn tienertijd ook wild hoor. Seks en drugs heb je overal. Het zijn juist de dingen als Cineville, de opera, de gayclubs die voor mij nieuw waren toen ik hier kwam studeren. Ik zou Amsterdam nooit meer inruilen, maar mijn seksuele ontwikkeling is hier eerder gestagneerd dan dat het zich heeft doorgezet." De barjongen schenkt ons allen een shot krab-alcohol in. "Van het huis, dit heeft namelijk nog nooit iemand besteld."

"Ik ben blij dat ik die UvA niet meer in hoef", zeg ik, 'maar dat studentenleven gaat, nu ik werk, op dezelfde manier door. We naderen de verkeerde kant van de twintig, maar het lijkt me te vroeg om daar te veel over in te zitten."

"We zijn 24, het leven ligt aan onze voeten," valt Pornstar het gesprek bij.

"Nee, het leven is voorbij", zegt Baco, "we kotsen niet meer van alcohol, we staan om acht uur op, we zijn te serieus bezig met onze stages, dit was het. De volgende onbezonnen tijd komt pas bij ons pensioen."

"Nee, ik zit tegenwoordig op datingapp Feeld", zegt Pornstar, "daar zitten vooral eindtwintigers en dertigers op zoek naar trio's en polyamoreuze relaties. De tijd van missionarisstandjes is voorbij. We kotsen inderdaad niet meer van alcohol, maar was dat dan leuk? We balanceren nu in de perfecte staat van aangeschotenheid waardoor we van elk feest optimaal genieten; en we verdienen ons eigen geld, dus we hoeven niet meer te lenen."

"Dat hoeven die Intreërs van nu ook niet, die krijgen een basisbeurs."

"Oh ja..." Iedereen shot chagrijnig zijn krab-alcohol. "Een soort bouillabaisse-likeur, maar wel aardig dat we het van het huis kregen."

leeuw1018@gmail.com

Talkshow Oostenburg #2: Architectuur op Oostenburg

Op 20 juli 2023 schreef Jaap Huisman in een architectuur-recensie over Oostenburg in *Het Parool*: "Het nieuwe Oostenburg: een showroom van duurzaamheid en circulariteit in Amsterdam. Na een stroeve aanloop met matige architectuur wordt er dan toch een verrassende en zeer duurzame woonwijk uit de grond gestampt." En in *De Brug* van 16 mei 2023 schreef architect en schrijver Jan van Erven Dorens: "ik ben héél enthousiast over Oostenburg. Zo moet het. Niet zomaar alles slopen, maar gebouwen van waarde laten staan, restaureren en eventueel een nieuwe bestemming geven."

Wordt Oostenburg bij oplevering eind 2024 inderdaad "een van de meest gevarieerde en verrassende nieuwbouwwijken van Amsterdam" zoals *Het Parool* voorspelt?

Met een aantal direct betrokken architecten praten we deze avond over de ontwikkelingen en de toekomst van Oostenburg, en over de architecturale keuzes die er door de verschillende ontwerp bureaus zijn gemaakt. Te gast zijn onder andere Ronald Janssen van Ronald Janssen Architecten B.V., Bastiaan Jongerius van Bastiaan Jongerius Architecten B.V. – beiden genomineerd voor de Amsterdamse Architectuurprijs 2023 voor Stadswerf Oostenburg – en Freyke Hartemink van HOH Architecten, verantwoordelijk voor Kavel 6: een complex met 170 studio's voor jongeren, 30 appartementen voor ouderen en een grote collectieve binnentuin.

Donderdagavond 28 september 2023, 20.00-21.30 uur, Buurtkamer Over de Brug, Isaac Titsinghkaade 123, 1018 LL Amsterdam. **Gratis entree.**

KOM EEN TAAL LEREN BIJ TAALHUIS AMSTERDAM

HUIS VOOR MEDITERRANE TALEN

RAPENBURGERSTRAAT 123 MUIDERSTRAAT 24

NIEUWE CURSUSSEN STARTEN IN DE WEEK VAN 18 SEPTEMBER

taalhuisamsterdam.nl

VERF AMSTERDAM

Wij geven u graag persoonlijk advies op maat en mengen alle kleuren van alle merken

Topmerken scherpe prijzen !

Open Ma t/m Vr 8.00-17.00 Za 9.00-17.00 [WWW.VERFAMSTERDAM.NL](http://www.verfamsterdam.nl) ZEEBURGERPAD 38

REPAIR CAFE

Een broodrooster dat niet meer roostert, Een lamp die niet meer wil branden, Een cd-speler waar geen muziek meer uitkomt. Weggooien? Mooi niet!

Repareer het in het repair café

Samen repareren... Elke eerste woensdag van de maand, 14.00-16.30u Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201

Repaircafe.nl

TANGO gratis proefles

Tango Argentino Amsterdam cursussen . tangosalons

www.tangoalma.nl

Massagepraktijk Helder & Holistisch

Massages Lichaamsgerichte therapie voor ontspanning en bewustwording

Marianne van der Staaij, Holos @ massagetherapeut Vergoeding mogelijk via ziektekostenverzekering

Binnenkadijk 151, 1018 ZE, Amsterdam 06 - 294 224 40 m.staay2@upcmail.nl www.praktijkhh.nl

HADDERS & WIELEN Vof

TUIN

- ONTWERP & ADVIES
- AANLEG
- ONDERHOUD
- ALLE BESTRATINGEN

Ook: ecologische tuinaanleg - schaduwtuinen kleine tuinen - bijzondere sierbestratingen - onderhoudscontracten

Sarphatistraat 560, 1018 AV Amsterdam, 020-6268480

Vervuiling vaarten ernstig

Uit het dit voorjaar door Waternet (de mannen in de witte pakken) uitgevoerde onderzoek in de vaarten rond de Oostelijke Eilanden blijkt dat de vervuiling er ernstiger is dan gedacht. Hoewel de vaste bodem schoon is, is de sliblaag daarboven bijna overal sterk verontreinigd door zware metalen en de zogenaamde PAK's (kankerwekkende organische stoffen die ontstaan door onvolledige verbranding). In de Kattenburgervaart is de situatie precies omgekeerd. Daar zit de vervuiling niet in het slib, maar juist in de bodem. Zoals al werd vermoed, is de situatie over de hele linie zo ernstig dat sanering noodzakelijk is. Waternet verwacht overigens pas in de tweede helft van 2024 duidelijkheid te kunnen geven over de manier waarop dat gaat gebeuren, waarna de werkzaamheden in de winter van 2025/2026 zouden kunnen starten. Waternet wijst er intussen nogmaals op dat zwemmen in de wateren rond de Oostelijke Eilanden door de GGD uitdrukkelijk wordt ontraden.

Femke onthult Ramses

Precies negentig jaar na zijn geboorte in Neuilly-sur-Seine onthulde burgemeester Femke Halsema op 29 augustus in de Nieuwe Kerkstraat het geresatureerde portret van zanger, componist en acteur Ramses Shaffy. De muurschildering, die in 2010 door een onbekende kunstenaar was aan-

FOTO: ELISABETH VAN DORP

gebracht op een muur van het Sarphatihuis waar Shaffy tot aan zijn overlijden in 2009 woonde, was door graffiti ernstig aangetast. Nadat het verzorgingshuis en het Ramses Shaffy Fonds het plan hadden opgevat om de schildering te laten restaureren, deden zij verwoede pogingen om met de kunstenaar in contact te komen. Tot ieders verrassing slaagde die poging niet alleen, maar bleek de maker zelfs bereid om zijn schildering, met behoud van zijn anonimiteit, eigenhandig te restaureren. Het werk is nu bovendien voorzien van een coating om beschadiging tegen te gaan. Voorafgaand aan de onthulling sprak Halsema de bewoners van het Sarphatihuis toe. Zij noemde Shaffy de belichaming van Amsterdam op zijn best: romantisch, onmatig en heel vrij.

Vereniging exit

Op 20 juni, net na de deadline van het vorige nummer van 1018, heeft de ledenvergadering van de Plantage Weesperbuurt Vereniging (PWBV) besloten om de vereniging op te heffen. Als voorname reden voor dit besluit wees voorzitter Jocelyn Daris op het ontbreken van betrokkenheid bij de leden. Dat bleek onder meer uit het feit dat geen opvolgers gevonden konden worden voor de aftredende bestuursleden. Met de opheffing is een einde gekomen aan een van de oudste verenigingen van de stad. De PWBV werd in 1911 opgericht om de belangen van de bewoners van de twee buurten te behartigen en om het contact met de gemeente te onderhouden. Gezichtsbepalende activiteiten waren de afgelopen jaren onder meer de organisatie van het jaarlijkse buurtfeest in het Wertheimpark en de kranslegging bij verschillende oorlogsmonumenten op 4 mei. Om die activiteiten ook de komende jaren financieel mogelijk te blijven maken, besloot de vergadering om het nog aanwezige vermogen van de vereniging in beheer te geven aan Stadsdorp Centrum Oost.

Geld voor twaalf plannen

Het bedrag van ruim 109.000 euro dat stadsdeel Centrum in het kader van Centrum Begroot beschikbaar had gesteld voor postcodegebied 1018

FOTO: BJÖRN MARTEMS

gaat naar twaalf van de eenentwintig ingediende plannen. In de Plantage-Weesperbuurt kunnen zelfs alle voorstellen worden uitgevoerd. Zowel daar als op de Oostelijke Eilanden en de Kadijken gaat geld naar Grachten van Smaragd, een organisatie die bewoners van woonboten assisteert bij de aanleg van een groen dak op hun boot. Ook werd in beide buurten - in de Spinozahof en op het Windroosplein - een project gehonoreerd voor de opslag van regenwater (zie voor dit laatste project pagina 28-29 in dit blad). De Plantage-Weesperbuurt stemde verder onder meer voor schaken op het Artisplein, voor het omvormen van de tuin van ontmoetingscentrum SOOP in de Nieuwe Kerkstraat tot theetuin voor alle buurtbewoners, en voor het voorstel om struikelstenen aan te brengen op de Nieuwe Achtergracht. Het plan voor een muurschildering op Oostenburg kreeg onvoldoende stemmen. Voor de hele uitslag: centrumbegroot.amsterdam.nl.

Levenslang en 29,5 jaar

De Amsterdamse rechtbank heeft twee mannen begin augustus tot hoge straffen veroordeeld voor de 'vergismoord' in januari 2018 op Mohamed Bouchikhi. Voor het neerschieten van de 17-jarige stagiair in speeltuin Wit-

tenburg kreeg de dertigjarige Emylio G. levenslang. Zijn handlangers Randall D. (41) moet van de rechter 29,5 jaar de cel in. De aanslag op klaarlichte dag in het bijzijn van kinderen zorgde vijf jaar geleden in de buurt voor een grote schok. De rechter sprak over "ongekende koelbloedigheid" bij deze moord op een volstrekt onschuldig slachtoffer dat door de daders voor iemand anders werd aangezien. Naast hun celstraf moeten de twee daders ieder ook een schadevergoeding van 25.000 euro betalen aan de broer en de zus van Mohamed Bouchikhi, en 77.000 euro aan één van de beschoten slachtoffers in het speeltuingebouw. De advocaten van beide verdachten hielden vol dat hun cliënten onschuldig zijn en dat er geen spoor van bewijs is. Zij deelden mee dat hun cliënten in hoger beroep gaan.

Charmeoffensief van freerunners

Op zondag 3 september verzamelde zich de crème de la crème van de Amsterdamse freerungemeenschap voor een demonstratie van deze acrobatische sport op het Lepelpleintje achter theater Carré. Deze plek, bij freerunners beter bekend als Johnnyspot, is dankzij de hoogteverschillen tussen de muurtjes zeer geschikt voor de sprongen en salto's van de freerun-

ners. Bij omwonenden is de sport echter minder populair. Zij klagen over geluidsoverlast en een gebrek aan respect voor buurtbewoners en stellen dat kinderen door de activiteiten van de freerunners worden verjaagd van hun speeltoestellen. Die weerstand bleek duidelijk toen bij Centrum Begroot een plan werd ingediend om van het plein een freerunpark te maken. Liefst 69 bewoners stemden tegen, een ongekend aantal voor CB-begrippen. De demonstratie van 3 september was bedoeld om met bewoners in discussie te gaan en te laten zien dat freerunnen iets anders is dan skaten, wat veel tegenstanders dachten. Initiatiefnemer Gaetano Carretto hoopt met een set gedragsregels voor freerunners en met medewerking van het stadsdeel de weerstand van de bewoners weg te nemen. Hij heeft een advies in die richting voor het bestuur van het stadsdeel in voorbereiding.

Voor meer nieuws uit 1018: www.buurtorganisatie1018.nl

FOTO: BJÖRN MARTEMS

Rick van Veldhuizen, positief, trots en bevlogen

FOTO: MARIA HEIJENDAEL

Rick van Veldhuizen, woonachtig in de Weesperbuurt, leeft sinds elf jaar met hiv en is een trotse vertegenwoordiger van Poz&Proud: een subafdeling van de Nederlandse hiv-vereniging. Poz&Proud is bedoeld voor homomannen en laat zich elk jaar zien in de botenparade van de Gay Pride. Ze vragen aandacht voor serieuze thema's rondom het hiv-virus, maar afgelopen Pride hadden ze ook iets te vieren.

TITIA KOERTEN

IK SPREK RICK van Veldhuizen thuis, in de flat die hij deelt met zijn vriend. Rick is componist en schrijft muziekstukken voor orkesten, ensembles en opera. De vraag met welke componisten hij vergeleken kan worden vindt hij lastig. Hij haalt zijn inspiratie namelijk overal vandaan. Dat kan bij een componist als Ravel zijn, maar ook bij Berio, of Björk zelfs, dus ook uit popmuziek. In 2012 testte hij positief op het hiv-virus en sloot hij zich aan bij Poz&Proud: positief en trots.

Wat is Poz&Proud?

“De Hiv Vereniging Nederland is voor iedereen die met hiv leeft en Poz&Proud is in 2006 daarbinnen opgezet specifiek voor homomannen. Homomannen hebben het virus vaak op eenzelfde manier opgelopen, meestal via seksueel contact. Dan zit je wat meer in hetzelfde schuitje en dat praat wat makkelijker.

Ik ben toen ik positief testte naar hun activiteiten gegaan. Een vriend van me was er ook actief. En het was wel fijn, je kunt er over hiv praten. Maar je kunt ook zeggen oké, we hebben het toch allemaal, dus daar hoeven we het dan ook niet over te hebben, dat kan allebei. We kunnen het juist nu over koetjes en kalfjes hebben, dat is allebei erg welkom en gewenst in zo'n organisatie, vind ik.”

DAVID ELDERS
begrafenis & crematie

uitvaartcentrum
tegenover de nieuwe ooster

020 6252201

kruislaan 235 amsterdam
www.uitvaartcentrumelders.nl

DE DELI

ALLEEN *MAAR* LEKKERS
PLANTAGEBUURT

Welkom! Iedere dag
van 09:00 - 18:00

Plantage Kerklaan
41

Kapsalon, Haarwerken & Prúken

U kunt bij ons online uw afspraak maken

www.tanjashaarmode.nl

Oostenburgergracht 39
1018 NB Amsterdam
(020) 620 7443
info@tanjashaarmode.nl

Dinsdag t/m donderdag 08:30 tot 17:00
Dinsdagavond 18:00 tot 20:30
Vrijdag 08:30 tot 19:00
Zaterdag 08:30 tot 16:00

Alleen op afspraak

Purr & Fetch
Dierspecialzaak

Plantage Kerklaan 21 1018SZ Amsterdam

020-3584192 shop@purrfetch.nl Purr_fetch

JAPANESE GEZICHTSMASSAGE

De massage bestaat uit technieken die de huid stimuleren collageen en elastine aan te maken. De huid neemt meer zuurstof op met als resultaat een frisse, jonge uitstraling. De massage helpt de kaak te ontspannen, dat is weer erg fijn als je 's nachts tandenknarst of maalt.

Kortom, een weldadige ervaring voor iedereen en een zeer gewaardeerd cadeau!
Bel of app Yvette +31 630 846 508 of www.ypsalon.org voor meer informatie.

GoFysio Lid Schouder Netwerk
Amsterdam (SNA)
actieve therapie

FYSIOTHERAPIE EN MANUELE THERAPIE

- Holistische aanpak
- Aandacht voor de onderliggende oorzaak van uw klachten
- Gespecialiseerd in nek-, schouder- en armlachten, hoofdpijn en duizeligheid

VALKENBURGERSTRAAT 188E
Aanmelden via 020-6183578 of contact@gofysio.nl
www.gofysio.nl

PRAKTIJK DE KADIJK

- Fysiotherapie
- Manuele therapie
- Bekkenbodetherapie
- Oedeemfysiotherapie
- Acupunctuur
- Shiatsu en lichaamswerk
- Adem- en ontspanningstherapie
- Oncologische revalidatie

Alle therapeuten voldoen aan de kwaliteitseisen van zorgverzekeraars
Ook fysiotherapie na 18.00 uur mogelijk

Laagte Kadijk 41, 1018 BB Amsterdam

Aanmelden via: 020 6261836 of www.praktijkdekadijk.nl

HIER

HAD UW
ADVERTENTIE
KUNNEN STAAN

Het lijkt wel of hiv en aids de laatste jaren niet meer zo op de voorgrond staan

"Ja, daar mogen we eigenlijk heel erg blij mee zijn, want inmiddels is het zo dat 95% van de mensen in Nederland die hiv hebben dat van zichzelf weten en 95% daarvan wordt ook behandeld. En weer bij 95% daarvan is het virus dusdanig onderdrukt dat het niet meer overgedragen kan worden aan anderen. Er zijn dus steeds minder mogelijkheden om het op te lopen. En dan is er nog de voorzorg die je zelf kunt nemen, want tegenwoordig kun je ook PrEP gebruiken."

Wat is PrEP precies?

"Dat is een middel dat je kunt innemen als je nog geen hiv hebt en waarmee je kunt zorgen dat de kans dat je hiv oploopt via seksueel contact zo goed als nul is. Je kunt het vergelijken met de pil bij vrouwen. Die pil voorkomt dat je zwanger wordt, PrEP is ook een pil en bevat bestanddelen uit hiv-medicatie waarmee je dus zorgt dat tijdens seksueel contact hiv niet overgedragen kan worden. Die combinatie van dat mensen het van zichzelf weten en het niet meer kunnen overdragen en dat er steeds meer middelen voor mensen zijn om zichzelf te beschermen, zorgt er eigenlijk voor dat we weer wat meer bevlogen met ons seksleven kunnen omgaan en ook dat we niet meer zo angstig hoeven te zijn."

Julie regelen elk jaar met Poz&Proud een boot voor de Gay Pride

"We kiezen voor de boot elk jaar wel een bepaald thema over wat op dat moment leeft in onze gemeenschap. Zo hebben bijvoorbeeld een keer een boot met thema 'The Undetectables' gehad in het jaar dat uit onderzoek bekend werd dat je met een behandelde hiv-infectie je het virus niet meer over kunt dragen. Toen droegen we T-shirts met een Supermanlogo. Dit jaar wilden we eigenlijk, nu al die mogelijkheden er zijn om jezelf en anderen te beschermen tegen hiv, gewoon weer kunnen genieten van ons seksleven in plaats van in angst te hoeven leven. Het thema was daarom 'sexpress yourself' en we hadden van het Kijkwijzerlogo met die voetjes een heel lettertype gemaakt. En verder hadden we twee hele grote kussens voor op de boeg liggen en een deken die we over iedereen die op de boot stond heen konden trekken. We hadden zo een heel groot bed gemaakt met de boodschap: 'Doe wat je wilt tussen de lakens, want hiv oplopen wordt steeds minder waarschijnlijk, denk nog wel goed na over wat je doet natuurlijk, maar geniet vooral.'"

PrEP in het basispakket

"We hebben ook een keer samen met de organisatie PrEP-nu een boot gehad tijdens Pride. PrEPnu strijdt ervoor dat PrEP beschikbaar komt in het basispakket van de zorgverzekeraars en via onze boot proberen we de boodschap aan de man of vrouw te brengen. PrEP zit helaas nu nog steeds niet in het basispakket en dat is echt politieke onwil vanuit Den Haag. Het is namelijk al lang en breed bewezen dat PrEP werkt en dat het gebruik ervan niet leidt tot

"We gaan uiteindelijk naar een fase waarin we kunnen zeggen: we hebben hiv onder controle"

toename van andere soa's. Kijk, wij moeten twee keer per jaar naar het ziekenhuis, een hele mikmak aan testen doen en een duur medicijn slikken en PrEP is gewoon niet duur. Waar ik meer dan 12.000 euro per jaar kost, kost een PrEP-gebruiker nog geen vierde daarvan.

Wat wel mooi is, dat met al die nieuwe kennis, de afgelopen tien jaar het aantal nieuwe hiv-infecties in Nederland is gedaald van meer dan duizend per jaar naar minder dan vijfhonderd per jaar. Dat is dus meer dan een halvering. Met al die manieren waarop je het niet meer over kunt dragen of kunt voorkomen om het te krijgen kunnen we uiteindelijk naar een fase gaan waarin we kunnen zeggen: we hebben het onder controle."

Als je dat dan vergelijkt met hoe het in de jaren tachtig ervoor stond, echt zo'n wereld van verschil.

"Absoluut. We hebben het echt heel snel gedaan, binnen veertig jaar van een ongeneeslijke aandoening naar een min of meer chronische ziekte waar je eigenlijk nog minder last van hebt dan van de meeste chronische aandoeningen."

Hoelang woon je eigenlijk al in 1018?

"Mijn vriend woonde hier al, hij woont hier inmiddels acht jaar, en ik ben drie jaar geleden erbij komen wonen. En het bevalt heel erg goed, moet ik zeggen. Het is echt een leuke buurt. We hebben ook prima contact met de burens. Er wordt eens in het kwartaal een burenborrel georganiseerd, die af en toe gierend uit de hand loopt, haha. 1018 is overigens wel een hele fijne schakel tussen centrum en oost. Je hebt hier nog steeds heel erg het centrumgevoel en alles is redelijk op loopafstand. De Oosterparkbuurt en de Plantage geven weer een heel ander stadsgevoel, dus ik voel me echt wel gezegend om hier te wonen, omdat het in beide richtingen gewoon maar een kwartiertje lopen is."

Heb je nog wat gemerkt van de knip?

"De knip, ja! Nou, ik vond het hier wel heerlijk rustig, maar ik woon natuurlijk aan de Weesperstraat. Ik heb gehoord dat het op Kattenburg en elders allemaal wat dramatischer verliep. Maar hier en in de straten eromheen voelde het bijna dorps aan. Mensen kwamen ook meer op straat, bleven ook meer hangen, ik vond dat wel aangenaam."

Het is sinds de knip wel wat rustiger gebleven dan dat we gewend zijn. Vaak begint op zaterdag de file naar het centrum toe hier voor de deur, bijna vanaf het Weesperplein tot aan de Bijenkorf. Ongelooflijk hè! Ik bedoel, dan werd er wel geklaagd dat de hulpdiensten en het aanvullende openbaar vervoer door de knip niet door konden rijden, maar als die Bijenkorf-file er staat dan wordt het ook lastig hoor!"

De flamingo's in Artis. 🌿

12 februari 2017**11 augustus 2023**

Monica, zingt met bewoners van het Dr. Sarphatihuis

Op het overkapte binnenplein van het Dr. Sarphatihuis ontmoet ik Monica, nieuwkomer in de buurt. Een half jaar geleden verruilde deze energieke dame haar appartement op vierhoog in de Haarlemmerbuurt voor het Occohofje – alleen voor dames van een zekere leeftijd – net om de hoek van dit verpleeghuis.

Het Dr. Sarphatihuis biedt onder meer huisvesting en zorg aan mensen met dementie en korsakov. Zo woonde zanger en bohémien Ramses Shaffy, die aan korsakov leed, hier de laatste jaren van zijn leven.

Televisieberoemdheid Erik Scherder, hoogleraar klinische neuropsychologie, ontdekte dat muziek, en zingen in het bijzonder, een positief effect heeft op ons brein en dat mensen met dementie er baat bij hebben. Niet zo vreemd dat samen zingen hier een van de activiteiten is. Elke dinsdagochtend zingt Monica samen met bewoners en andere vrijwilligers, waaronder vaste pianist Maarten die elke week uit Hoorn getreind komt.

Vol passie vertelt Monica over haar werk als producent en zakelijk leider voor theatergezelschappen en festivals. De laatste jaren werkte ze voor Codarts, een internationale hogeschool voor dans, muziek en circus in Rotterdam. “Als freelancer in het culturele circuit heb ik me nooit

bekommerd om pensioenopbouw, maar in september, toen ik zeventig werd, ben ik toch maar gestopt met werken.” Van geraniums is echter geen sprake: ze heeft ondersteunende taken bij het Young Talent Programma van het Rosa Spierhuis, het secretariaat van de Mary Dresselhuysprijs en de digitalisering van het Holland Festivalarchief.

Om elf uur hebben zich enkele tientallen bewoners om de vleugel geschaard. Monica zet met schwing *Oh when the Saints* in: een dame met rank figuurtje – ooit professioneel danseres, wordt mij ingefluisterd – staat spontaan op en danst mee op de melodie, maar de meeste bewoners zitten. Sommigen zingen, tekstboekje in de hand, enthousiast mee, anderen luisteren, een enkeling dut weg.

In de pauze, na *Koffie, lekker bakkie koffie*, spreek ik Monica nog even. “Ik deed al vrijwilligerswerk in het Rosa Spierhuis, een wooncentrum voor kunstenaars en wetenschappers op leeftijd in Laren, waar een goede vriend van mij woonde. Na zijn overlijden dacht ik: waarom niet iets dichterbij huis? In korte tijd, mede door het vrijwilligerswerk, voel ik me meer verbonden met deze buurt dan in drie decennia met mijn oude buurt. Ik voel me een bevoorrecht mens!” 🌿

FOTO: HET SCHEEPVAARTMUSEUM / EDDO HARTMANN

Trouwe tweewieler

ROB ZWETSLOOT

OP DE PLANTAGE Middenlaan stond een slanke vrouw van onbestemde leeftijd in een groene jas met een ernstig gezicht op haar telefoon te tikken. Zeer geconcentreerd. Gefixeerd op het scherm. Naast haar een glimmende kobaltblauwe fiets die het voetpad versperde. De langslpende voetgangers moesten passeren over het naastgelegen fietspad en uitwijken voor langsrazende fietsers met een blik van doodsverachting op hun gezicht, waarvan sommigen ruwe taal uitsloegen.

Tring, tring.

Op een slakkengangetje passeerde ik het tafereel. Ik ging een ding doen. Ik ging het zetten. Je weet. Drie kwartier later keerde ik op mijn sporen terug. De vrouw met de groene jas stond er nog steeds. Ze was nog steeds met een met ernstig gezicht op haar telefoon aan het tikken.

Maar wat?

Voor mij een vraag voor haar een weet. Een boodschappenlijst? Een afscheidsbrief aan haar minnaar? Aankondiging van een zelfmoordpoging? Een klaagverhaal aan haar moeder of een vriendin? Instructies aan haar kind dat op vakantie was? Of aan haar man? Een melding bij een van de vele radio- en tv-programma's die afhankelijk zijn van verongelichte burgers?

Een heet-van-de-naald-reportage voor een of ander nieuwsmedium? Een brief aan de burgemeester? Een subsidie aanvraag waarvan de deadline vandaag was?

De oplossing zal voor mij altijd een raadsel blijven. De kobaltblauwe fiets wachtte trouw en onwrikbaar aan haar zijde. Ze stonden allebei nog lekker in de weg en het is maar dat u het weet. 🍷

ILLUSTRATIE: ERIK VAN OPHEM

Werk in de wijk

BOULEVARDPAD

Bij het passeren van een rode bouwkeet vol schaftende mensen rem ik af. Juthson staat buiten, ik vertel hem dat ik op zoek ben naar werkers. “Fiets dan maar door!” wordt er vanuit de keet geroepen en vrolijk gelach schalt door de straat. Het lijkt mij wel een gezellige boel daarbinnen, dus ik stap af. Installateurs Enes, Volkan, Sheniza, Rolf en Juthson draaien hun hand niet om voor een korte fotosessie, waarna iedereen op een drafje naar binnen gaat om rookgaskanalen te vervangen. Veteraan Rolf grabbelt nog in dozen op zoek naar

precies die ene klem. “Soms gaat het niet in een keer goed, dan mis je een elementair onderdeel, wat dan moet worden nageleverd. Je weet precies wat je gaat doen, en toch is het telkens een uitdagende puzzel,” legt opzichter Roy uit. “Na het verwijderen van de koven vervangen we de buizen. Alle hoekjes en bochtjes maken we precies passend en dan sluiten we de kanalen weer op de verwarmingsketels aan. Daarna meten we of de gasinstallatie niet lekt. Is ook alles veilig bevonden qua koolmonoxide, mogen de koven er weer op en is het klaar.”

FOTO: MARIA HEIJEN/DAEL

Scheepvaartmuseum introduceert project Thuishaven

Het Scheepvaartmuseum won vorige jaar de Vrienden-LoterijMuseumprijs met het thema *Beste Buur*. Het prijzengeld van 100.000 euro wordt nu gestoken in het project Thuishaven dat op Burendag op 23 september van start zal gaan. De ambitie is om het museum en de buurt meer te verbinden en zo een thuishaven voor iedereen te worden.

Het zal maandelijks een buurtontbijt worden georganiseerd voor lokale partners en burens. Het eerste ontbijt is al op 23 september aanstaande in het Scheepvaartmuseum en wordt in samenwerking met DOCK georganiseerd. Je kan je opgeven via de link op de website: www.scheepvaartmuseum.nl, klik op Thuishaven.

Daarnaast is het Scheepvaartmuseum voor het programma Thuishaven op zoek naar buurtambassadeurs. Dat zijn buurtbewoners die het museum gaan helpen toegankelijker te worden voor hun achterban en de buurt. Kijk voor meer info op de website. Het programma is nog volop in ontwikkeling, maar wil je je alvast opgeven, mail dan naar: thuishaven@hetscheepvaartmuseum.nl. 🍷

Tijdens de laatste warme dagen van de zomer, ging ik naar Energy Junkies in Nemo De Studio op het Marineterrein. Een eyeopener voor al diegenen die denken dat het met de klimaatverandering wel meevalt.

Het eerste gedeelte van de tentoonstelling is een feest van herkenning bij het zien van apparaten die je vroeger zelf thuis had. De eerste tv, de eerste radio, de eerste koelkast en wasmachine komen voorbij. Maar tegelijkertijd besef je hoe afhankelijk we met z'n allen van al die apparaten zijn geworden.

In de volgende ruimte word je met je neus op de feiten gedrukt: als we doorgaan met dit leefpatroon is het niet de vraag óf Nederland zal verdwijnen na een zeespiegeltijging, maar wanneer. De meeste vervuiling wordt veroorzaakt door 1% van de allerrijksten op aarde en dat is schrijnend. Wij horen bij die 1%, laat dat even doordringen. Of je steekt je kop in het zand, dat kan daar ook.

Na afloop beekroop me wel het gevoel dat we iedereen moeten zien mee te nemen in die energietransitie en dat het niet loont om mensen die het anders zien weg te zetten als onverantwoordelijke gekken. De tentoonstelling is nog tot 30 oktober te zien. [←](#)

FOTO: TITIA KOERTEN

Raadpleeg ook:

www.deplantage.amsterdam

Deze agenda kan alleen maar worden samengesteld op grond van aangeleverde informatie in

Word aan redactor1018@gmail.com

De deadline voor het volgende nummer is 6 oktober 2023. Graag uw informatie op tijd en a.u.b. in de gevraagde vorm mailen.

AMSTERDAM ARTSPACE EXPOSITIE

T/m 4 november. Sky is not the Limit - Costas

Spathis. Deze Griekse fotograaf, gespecialiseerd in drone-fotografie heeft een voorliefde voor symmetrie en kleurrijke contrasten. Zowel de Ionische Zee met haar eilanden als Athene zijn een geliefd werkgebied.

[Blankenstraat 254](http://Blankenstraat254) | voor openingstijden of bezoektafspraak zie www.amsterdamartspace.nl

ARTIS

Zaterdag 23 september, 19.00 – 22.00 uur. Artis

Onbelicht. Echte duisternis verdwijnt steeds meer uit de nacht. Tijdens het Amsterdam Dark Festival ervaar je de nacht weer echt. Maak de ondervaande zon bewust mee, ontdek waarom de nacht zo belangrijk is voor jouw gezondheid en wandel door Artis – één van de weinige plekken in de stad waar het licht echt uit gaat 's nachts - langs slapende flamingo's, lichtgevende paddenstoelen en jegende vleermuizen.

Voor prijzen en tickets: www.artis.nl

HERBERT VAN DER BRUGGHEN | EXPO THUIS

21 t/m 29 okt 2023. Jan Willem Maris – Ruimten en Landschappen. Schilderijen. Olieverf op doek en verf op metaal.

[Plantage Middenlaan 9-hs](http://PlantageMiddenlaan9-hs) | www.herbertvanderbrughen.nl

GALERIE FRANZIS ENGELS

EXPOSITIE

T/m 14 oktober. De ruimte tussen de dingen

-Romee van Oers & Katrien Vogel. Als Van Oers een idee heeft voor een nieuwe serie werk, kan het maanden duren voordat haar eerste schilderij het atelier mag verlaten. Bedachtzaam en romantisch, net als de groeivormen van papier die langzaam aan onder de handen van Vogel ontstaan.

[Nieuwe Yaart 200](http://NieuweYaart200) | open: do – za | 13.00 – 18.00 uur | www.franzisengels.nl

GALERIE OVERSTROOM

EXPOSITIE

8 t/m 22 oktober. Aafke Steenhuis. Foto's, teke-

ningen en films bij het boek *De grote, wilde vaart. Wereldhavens en globalisering*, dat Steenhuis samen met Jan Joost Teunissen maakte. [Entrepotdok 33](http://Entrepotdok33) | open: vrij – zo 12.00 – 17.00 uur, of op afspraak | www.galerieoverstroom.nl

GALERIE WEERDRUK

EXPOSITIE

16 september t/m 2 oktober. Rudi Oostermeijer

Letters en letterwit / Vorm en tegenvorm / Kleur, maar ook zwart-wit, alles of niets. Experiment in zowel techniek als materiaal. Alles analoog, dus zonder computer, gemaakt. [Entrepotdok 42](http://Entrepotdok42) | open: dagelijks | 13.00 – 17.00 uur | www.weerdruk.nl

H'ART (VOORHEEN HERMITAGE) |

AMSTERDAM MUSEUM AAN DE AMSTEL

EXPOSITIE

16 september t/m 1 april. Julius Caesar. Deze eerste Nederlandse solotentoonstelling in Nederland over Gaius Julius Caesar (100–44 v. Chr.) brengt het levensverhaal van de Romeinse veldheer, politicus, staatsman, schrijver en dictator aan wie we de maand juli en het woord 'keizer' te danken hebben. Hij viel voor Cleopatra en onderwierp grote delen van Europa bruut aan zijn gezag. Op 15 maart 44 v. Chr. werd hij door tegenstanders doodgestoken. *Voor actuele informatie: www.dutchheritageteamsterdam.nl*
EXPOSITIES AMSTERDAM MUSEUM
Vanaf 7 oktober 2023. Refresh Amsterdam – War & Conflict. Tweejaarlijkse manifestatie rond de Amsterdamse stadscultuur met werk van hedendaagse makers met als thema 'War & Conflict'. Twintig kunstenaars uit verschillende disciplines tonen hoe oorlogen en conflicten wereldwijd en door de tijd heen een rol spelen in Amsterdam en brengen een brede, hedendaagse blik op de stad en hoe deze wordt ervaren. [Amstel 51](http://Amstel51) | 020-5308755 | www.amsterdammuseum.nl

JOODS MUSEUM

EXPOSITIE

T/m 23 september. Nieuwe kansen, nieuwe kunst.

Wat hebben Theater Tuschinski, de Bijenkorf en

de synagoge aan het Jacob Obrechtplein met elkaar gemeen? Over de rol die Joden tussen 1880 en 1940 speelden in de ontwikkeling van kunst- en architectuurstijlen, zoals art nouveau, de Amsterdamse School en art deco.

T/m 24 september. Ik, Joods?! Van dagboek tot reisverslag: een expositie van historische maar ook hedendaagse persoonlijke teksten, waarin je veel ontdekt over de identiteit van de schrijvers. Bekende Joodse Nederlanders reflecteren in video-interviews op de teksten.

JUNIOR

T/m 31 december. Eden en de Gulden Regel. Een

virtualreality-ervaring voor jong en oud. Zet je VR-bril op en ga met Eden op een magische reis om de betekenis van de Gulden Regel 'wat jij niet wilt dat jou geschiedt, doe dat ook een ander niet' te ontdekken.

[Nieuwe Amstelstraat 1](http://NieuweAmstelstraat1) | www.jck.nl

LUTHER MUSEUM

EXPOSITIE

T/m 24 september. Luther & De Wereld. 75 jaar geleden kwam de Lutherse Wereldfederatie voor het eerst bijeen in Nederland. Expositie over de banden van de Nederlandse Lutherse Synode met de rest van de wereld.

Vanaf 19 oktober. Luther & het Avondmaal. De tentoonstelling toont de ontwikkeling van het luthers avondmaalgeei door de eeuwen heen.

Het avondmaal speelt een belangrijke rol bij lutheranen. Belangrijke zilvermeden als Schietling, Warenberg en Dom van der Laan vervaardigden indrukkende ensembles waarvan een deel verguld.

CONCERT

Zondag 8 oktober, 16.45-18.00 uur. Liubov Titarenko (fortepiano) & Anastasia Vledouts (fluit).

Composities van Van Beethoven, Schubert, Schumann en Kuhlau voor piano en fluit.

[Nieuwe Keizersgracht 570](http://NieuweKeizersgracht570) | open: do – zo | 11.00 – 17.00 uur | www.luthermuseum.nl

MARINETERREIN | NEMO DE STUDIO

EVENEMENT

Donderdag 28 september - Unesco Werelderfgoed

& Klimaat Ook wel eens gedroomd van zwemmen met schildpadden op de Galápagos-eilanden? Of van een tripje naar Yellowstone? Overal in de wereld is prachtig Werelderfgoed te zien, maar reizen daar naartoe heeft een keerzijde.

EXPOSITIE

T/m 29 oktober. Energy Junkies. In deze expositie voor volwassenen staan onze verslaving aan fossiele brandstoffen en de gevolgen voor het klimaat centraal. Met om de week op donderdagavond bijbehorende thema-avonden voor volwassenen.

T/m 29 oktober. Project Morgen. Experimentele opstellingen en bijzondere installaties. Hoe ziet de wereld van morgen eruit? Welke rol spelen wetenschap en technologie? Een verkenningstocht van onderzoekers en Nemo-partners in kennis en kunst.

Marineterrein | Kattenburgerstraat 5 | gebouw 072a |

Informatie en tickets: www.nemosciencemuseum.nl

OOSTERKERK | STADSHERSTEL

Wegens verduurzaming gebouw geen

programmering.

www.stadsherstel.nl/cultuuraagenda |

Kleine Wittenburgerstraat

MUSEUM 't KROMHOUD

MARITIME WANDELING

Zondag 1 oktober, 14.00 uur. Start NACO-huisje

(De Ruijterkade 99). Langs historische plekken

in de scheepvaart en scheepsbouw op het

Marineterrein en de Oostelijke eilanden met

tot slot een bezoek aan Museum 't Kromhout.

Deelname: € 15,-. Info activiteiten:

www.stadsherstel.nl/cultuuraagenda

Hoogte Kadijk 147 | open: di 9:30 – 15:30 uur en elke derde

zondag van de maand | 12:00 – 15:30 uur

OUTSIDER ART GALERIE | ARTOTHEEK

EXPOSITIE

T/m 4 november. Nieuwe oogst uit de ateliers.

De mooiste werken uit de woensdagochtend-

workshop tekenen en schilderen en de raku

keramiek stook-werkweek van Bijzonder

Amsterdams. Bij raku komen de werkstukken gloeiend heet uit open vuurtjes of primitieve overijes om eenmaal afgekoeld in een bak met zaagsel geleed te worden: door de plotselinge afkoeling barst het glazuur, waarna het verbrande zaagsel de beeldjes de typische zwart omrande barsstjes geeft.

Neerlandia plein 7 (achter Hermitage) | open: wo – zo | 12.00 tot 17.00 uur | www.outsiderartgalerie.nl

MUSEUM VAN DE GEEST | OUTSIDER ART

EXPOSITIE

T/m 5 november. 31553580 (obsessie) voor

Nummers & Schema's. Deze expositie laat het verlangen zien naar structuur en logica in de chaotische wereld van teder mens. De werken van Doerte Weber, Eiko Ishizawa, George Widener en Lionel Plak brengen rust voor de geest.

Hermitage | Amstel 51 | www.hermitage.nl

PORTUGESE SYNAGOGE

KAAARSLICHTCONCERT

Donderdag 19 oktober, 19.30 – 20.30. River Without

Banks. In samenwerking met het Amsterdam

Dance Event. Een compositie voor twee piano's

met Leo Svirsky en Reinier van Houdt

Tickets (regulier € 18,00) via website.

[Mr. Visserplein 3](http://Mr.Visserplein3) | www.jck.nl

SCHIEPVAARTMUSEUM

CENTOONSTELLING

T/m 22 oktober. Watersport in perspectief.

De scheepstekeningen van tekenaar en futuroloog Robbert Das met een uitzonderlijk oog voor detail.

[Kattenburgerplein 1](http://Kattenburgerplein1) | www.hetscheepvaartmuseum.nl

SOOP

EXPOSITIE

T/m 4 oktober. Eigen werk van Soop-cursisten.

5 oktober t/m 6 december. Wereld-beelden - Paul Faber. Faber is kunsthistoricus en teken en volgens mij ontbreekt en absoluut nog getekend of geschilderd moet worden. Portretten, landschappen, van alles. De hele wereld is mijn werkterrein, met speciale aandacht voor Afrika en Suriname."

TEZING

Donderdag 28 september, 16:30 uur. NEMO -

Michiel Buchel over de geschiedenis en

betekenis van het Nemo Science Museum.

Buchel was van 2003 tot 2023 directeur Nemo.

Donderdag 26 oktober, 16:30 uur. Het elektrische

paradijs. Buurtenoten Lorenz van Doornen en

Meta Kruger vertellen op vermakelijke wijze

over de intrede van elektrische apparaten rond

1900 in ons huishouden. De stofzuiger en de

wasmachine bleken blijvertjes, andere ver-

dwenen alweer snel.

[Nieuwe Kerkstraat 124](http://NieuweKerkstraat124) | open: ma t/m vrij | 11.00 – 17.00 uur

| www.soopnet.nl

VERZETSMUSEUM

EXPOSITIE

T/m half januari 2024. Cas Oorthuys, verzets-

fotograaf. Een overzicht van het werk dat de

Nederlandse fotograaf en verzetsman Cas

Oorthuys (1908–1975) maakte tijdens de Tweede

Wereldoorlog in Nederland en de onafhank-

lijkheidsstrijd in Indonesië.

[Plantage Kerklaan 61](http://PlantageKerklaan61) | open: ma t/m vrij

10.00 – 17.00 uur, za & zo 11.00 tot 17.00 uur |

www.verzetsmuseum.org

VIERWINDENHUIS

EXPOSITIE

T/m 3 januari. Uit het atelier van Jaap Jungcurt

- Graficus en beeldend kunstenaar te Amster-

dam Een kleine overzichtstentoonstelling van

deze Amsterdamse kunstenaar, graficus en

vrijdenker. Hij ontwierp boekomslag voor De

Bezige Bij die zo populair waren dat lezers de

pockets soms puur voor de omslagen kochten.

[Windroosplein 114](http://Windroosplein114) | Zondag van 17.00 tot 18.30 en donderdag

vanaf 21.30. Of op afspraak: 06-36 427 217

Kennisland, pionier op weg naar een betrokken samenleving

Ik had nog nooit van Kennisland gehoord, tot ik begin mei een oproep zag voor een buurtbijeenkomst onder de naam 'de Brouwerij/De Betrokken Buurt' op het Marineterrein. Op 28 september staat de tweede Brouwerij/Leefomgeving van de toekomst gepland. Dat Kennisland geen bier brouwt, moge duidelijk zijn. Wat dan wel?

JANNELIES POELSTRA

MARIEKE VAN DOORNINCK, sinds begin dit jaar directeur van Kennisland (KL), was acht jaar raadslid en vier jaar wethouder voor GroenLinks. Met haar spreek ik over de missie van KL. Faduma Mukhtar (adviseur maatschappelijke vernieuwing) en Ferry Nagel (senior-adviseur zorginnovatie) vertellen mij wandelend over het Marineterrein meer over de Brouwerij.

Ik had nog nooit van KL gehoord: wat doet KL precies?

Marieke lacht: "Tot ik de vacature voor mijn huidige functie onder ogen kreeg, had ik ook niet eerder van KL gehoord. We zijn een kleine stichting en zijn in 2022 gefuseerd met het grotere Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP). We hebben allebei de missie te werken aan een betere samenleving.

Op het Marineterrein wordt geëxperimenteerd voor een leefbare stad, KL pioniert hier op het sociaal-maatschappelijk vlak. Wij schrijven geen theoretische rapporten, maar halen de kennis daar waar het gebeurt - op scholen, in zorginstellingen, in de buurt -, omdat we willen dat de mensen over wie beleid gaat ook werkelijk zeggenschap hebben. Regels en structuren schieten op de lange duur vaak hun doel voorbij, waardoor ze verandering in de weg staan. Wij onderzoeken of ze nog wel passend of misschien zelfs overbodig zijn. Onze projecten - vaak in opdracht - zijn experimenten, waarbij we met alle betrokkenen een probleem onderzoeken en elk standpunt even zwaar weegt. Als we weten welke verandering nodig is, ontwerpen we deze samen, zonder dat de uitkomst van tevoren vaststaat. Daarna volgt de praktijk en zijn er evaluatiemomenten.

Een mooi voorbeeld is de opdracht van het Amstelveencollege, waar de rector per 1 september de school smartphonevrij wilde laten zijn. Om tot goed beleid te komen mocht iedereen - leraren, personeel, ouders en leerlingen - hun bezwaar of mening geven. Een bezwaar is niet altijd een probleem: als een ouder wil dat zijn kind altijd bereikbaar is, blijkt in de ontwerpfase een gezamenlijke klassen-telefoon de oplossing, samen bedacht en dus met draagvlak."

Welke projecten van KL zou de lezer kunnen (her)kennen?

"Ken je de Kafkabrigade? Als experiment begonnen, maar nu een door (overheids)organisaties veel gebruikte methode om regelgeving, waar burgers of werknemers in vastlopen, op te sporen en te veranderen. Het door de overheid gefinancierde Instituut voor Publieke Waarden, dat burgers die verpletterd dreigen te worden door regelgeving, zoals bij de toeslagenaffaire, helpt, werkt volgens dit principe.

Iets dichterbij huis zijn de Digitale Trapveldjes voor mensen die op het digitale vlak verandering willen brengen voor het collectief. Daar komt een laagdrempelig project zoals Cybersoek in de Indische Buurt uit voort, waar mensen met weinig middelen terecht kunnen en voor het dagelijks leven benodigde digitale vaardigheden leren."

Denk je bij KL meer impact te hebben dan in de politiek?

"In de gemeentepolitiek heb ik zeker richting kunnen geven, maar ik ontdekte er ook dat de kloof tussen de systeemwereld en de leefwereld heel groot is. KL werkt aan het slechten van die kloof tussen van overheidswege bedachte structuren en de leefwereld. Niet alleen burgers maar ook betrokken ambtenaren lopen soms vast in het systeem. Dat vraagt om een andere overheid, met vertrouwen in haar ambtenaren én burgers.

Ik geloof niet in een terugtrekkende overheid, maar in een actieve, flexibele en faciliterende overheid die met de burger samenwerkt. Door de privatisering van nutsdiensten vallen burgers steeds vaker buiten de boot: bijna alles is aan de markt overgelaten, waarbij de overheid alleen nog de kaders aangeeft. Daarom starten burgers coöperaties, zoals energiecoöperaties. Nu is dit nog een witte beweging van hoger opgeleiden, maar ook mensen zonder middelen en netwerk moeten hieraan mee kunnen doen. Wij onderzoeken welke rol de overheid daarin zou kunnen spelen. Daarvoor zijn overheidspioniers nodig, ambtenaren die de ruimte krijgen voor vernieuwing."

Wat beoogt KL met de Brouwerij-buurtbijeenkomsten?

Faduma: "Tijdens de eerste Brouwerij met het thema "de betrokken buurt" hebben bewoners en buurtorganisaties een laagdrempelig rollenspel, serious game, gespeeld, waarbij ze elkaars visie op de toekomst van hun buurt en de invulling van betrokkenheid konden verkennen. De tweede Brouwerij staat in het teken van "een gezonde leefomgeving", waarbij de deelnemers op speurtocht gaan langs innovatieve experimenten ter inspiratie voor een gezamenlijk bedacht idee, waarmee KL wil helpen het te realiseren."

FOTO: BJÖRN MARTENS

Ferry: "Ons zorgsysteem is te kostbaar en niet meer houdbaar. Dat vraagt om een cultuuromslag: wat kan de burger zelf bedenken en doen om dit probleem het hoofd te bieden? Er zijn veel technische innovaties op het gebied van gezondheidsapps en apparaatjes, maar die komen vaak terecht bij de mensen die toch al bezig zijn met hun gezondheid."

Wijzend op een blauwe box aan de waterkant: "Kijk, dat is mooi en simpel! Met een QR-code kun je een supboard huren en er is ook zo'n box waaruit je een bal kunt halen. Laagdrempelige en goedkope oplossingen om meer te bewegen: ik denk dat, wanneer je mensen in een buurtinitiatief bij elkaar brengt, je heel veel creativiteit en vaardigheden vindt. Dat willen wij graag stimuleren en ondersteunen."

Faduma: "Met mijn Somalische afkomst heb ik een ander perspectief. Toen ik in Amsterdam studeerde, lieten mijn ouders door mijn afwezigheid oproepen voor de bevolkingsonderzoeken voor borst- en darmkanker liggen,

omdat ze die niet begrepen en het langetermijnbelang ervan niet doorhadden. Als je iedereen wilt betrekken, zul je de boodschap op een andere manier moeten brengen. Een folder of tv-campagne bereikt de groepen die juist gebaat zijn bij preventie zoals bevolkingsonderzoek, gezond eten en veel bewegen niet. Sleutelfiguren in de buurt, die de juiste taal spreken, kunnen dit wel. Natuurlijk moet je je aanpassen aan waar je woont, maar het loont om te zorgen dat je iedereen bereikt: zowel de overheid als de burger heeft baat bij preventie, omdat het de druk op de zorg en de kosten vermindert.

Met de Brouwerij hopen we buurtbewoners met diverse achtergronden mee te laten praten over manieren om een buurt en haar bewoners gezonder te laten worden.

Iedereen is welkom, niet alleen mensen of organisaties die al actief zijn, maar juist ook bewoners die dat nog niet zijn." 🌸

Meer weten of je aanmelden voor de KL Brouwerij: www.kl.nl

Oostenburgereiland #10

TEKST EN BEELD: MARIA HEIJENDAEL

Als je nu vanaf de nieuwe Zonnewendebrug de Willem Parelstraat oploopt, kun je je niet voorstellen dat het hier zes jaar geleden een stenige kale vlakte was. De tientallen meters vrij uitzicht die je vanuit Pakhuis Oostenburg toen had, zijn vervangen door honderden woningen. 🏡

FOTO: BJÖRN MARTENS

Van Amstelhof naar Hermitage, een herinnering

VERA AMENDE

TOEN ONS BUURTJE 'Tussen Amstel en Weesper' ruim twintig jaar geleden hoorde dat de Amstelhof als bejaardenhuis zou verdwijnen, begonnen we ons hard te maken voor woningen voor ouderen in het gebouw. Jammer voor ons, maar dat was wel het laatste wat de gemeentelijke overheid in gedachten had. De directeur van de Nieuwe Kerk, Ernst Veen, kwam met een ander idee. Het gebouw zou verbouwd kunnen worden als een van de satellieten van de Hermitage in Sint-Petersburg. Amsterdamse architecten hadden zich al eerder met een lekkend dak van het museum in Sint-Petersburg bemoeid, een connectie was dus al gelegd. Op 28 januari 2000 werd een koopovereenkomst gesloten tussen de Gemeente Amsterdam en de eigenaar, de Diaconie der Hervormde Gemeente te Amsterdam.

Op 19 juni 2002 werd de buurt uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst over het plan *Van Amstelhof naar Museum*. Na deze bijeenkomst gaven verschillende buurtbewoners zich op voor een te vormen klankbordgroep. Door Pieter van Empelen †, de bouwbegeleider, werden we ongeveer om de zes weken uitgenodigd en kregen we alles te horen en te zien over de vorderingen, soms met een Russisch neutje erbij. Rondgeleid, met een helm op, zagen we het oude bejaardenhuis geleidelijk veranderen in een museum. Overigens had de klankbordgroep geen invloed op het hele bouwproces. Het was hoofdzakelijk gezellig.

De opening was spectaculair, alleen was de officiële opening op 28 februari 2004 achteraf gezien, en eigenlijk toen ook al, pijnlijk door de aanwezigheid van Poetin. Aan de Amstel werd het zicht op het gebouw met grote hekken afgesloten en ook nog met zeilen verdicht. Op een derde verdieping van de Nieuwe Keizersgracht hing als protest een portret van een vermoorde Russische journaliste. Van de dictator mochten er in de buurt geen regenboogvlaggen te zien zijn. Gelukkig hingen die vlaggen die dag als protest wel degelijk door de hele stad.

Voor de eerste persbijeenkomst was de hele wereld uitgenodigd. De directeur van de Hermitage in Sint-Petersburg, Michail Piotrovski, sprak ook een woordje. Na de rondleiding langs de tentoonstelling werden de persmensen op een smakelijke lunch getrakteerd. De volgende dagen werden de buurtbewoners, de tweehonderd bouwvakkers en alle medewerkers feestelijk uitgenodigd om de tentoonstelling en het gebouw te bezichtigen. Eindelijk gingen de deuren op 8 april 2004 open voor het publiek, dat in de maanden erna vaak in lange rijen tot om de hoek van de Nieuwe Herengracht stond te wachten. Er werden vriendelijke gedragsregels opgesteld voor de bezoekers van het museum. Artikel tien was het leukst: 'Laat alle geschillen bij de deur, wat in het ene oor ingaat moet het ander uit vóórdat u de drempel van de Hermitage passeert. Hij die het tiende artikel overtreedt mag nimmer de Hermitage betreden.' Tip voor de nieuwe directeur. We hopen uiteindelijk op een nieuwe toekomst voor de Hermitage. 🍷

TEKST EN BEELD: KAMIEL VAN OPHEM

Grijze
Glasvleugeloants

STICTOPLEURUS
PUNCTATONERVOSUS

Waar woont dit beestje? De grijze glasvleugelwants is vaak te vinden in droge tuinen, bermen en weilanden, verstopt tussen bloemen en kruiden.

Wat eet dit beestje? Ze zijn niet afhankelijk van een soort voedsel; ze drinken vooral van plantensappen, maar eten ook bladluizen en andere insecten.

Wie eet dit beestje? Spinnen en vogels en zien deze wantsen wel zitten als snack.

Is dit beestje gevaarlijk? Nee, ze zijn volstrekt ongevaarlijk voor mensen, niet agressief en ze steken niet.

Heeft dit beestje iets speciaals? Wat mij betreft de Latijnse naam: *Stictopleurus punctatonevrosus*. De geslachtsnaam 'Stictopleurus' betekent letterlijk 'strakke zijden', vanwege hun gestroomlijnde lichaam. En de soortnaam 'punctatonevrosus' is gegeven omdat de bovenste helft van de vleugels duidelijk gestippelde aderen hebben. 🍷

6 dagen per week
**Maaltijden
 Broodjes
 Videlicatessen**

**FRANK'S
 SMOKEHOUSE**
 ROKERIJ & WINKEL

Wittenburgergracht 303, Amsterdam

BERT FAAS
 "INLIJSTERIJ"

Beste klanten,
 Reuze bedankt voor, gedurende al die jaren, heel veel mooie inlijstopdrachten.
 Het allerbeste en onze hartelijke groeten !!
 Truus en Bert

HUISSTIJLEN
 LOGO'S
 FOLDERS
 FLYERS
 AFFICHES
 WEBDESIGN
 FOTOGRAFIE

Gerrit Alink
 GRAFISCH ONTWERP & FOTOGRAFIE
 T. 06 10 70 44 76
 www.gerritalink.nl | info@gerritalink.nl

EEN SWITCH NAAR EEN ANDER VAK
 Robert Ploem
 arbeidscoach & loopbaanbegeleider

Voor een goede balans tussen werk en privé
www.matrix-consultants.nl
 Alexanderkade 14d

rooshert
 uitvaartbegeleiding

flexibel, liefdevol, vindingrijk

www.rooshert.nl 06-24282782

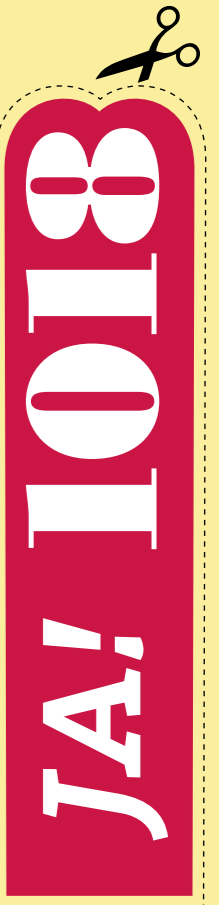
beweging ontspanning

Yoga & Ademwerk
 Kleine groepen
 Individuele aandacht

Locatie Studio Lumen • Nwe Keizersgracht 58
 Info • aanmelden +31 (0)6 11 36 04 84
 marietb@xs4all.nl
MARIETBAKKER.NL

Tenzij voorzien van een **JA! 1018** sticker

Let op: 1018-Magazine niet meer in nee-nee-brievenbussen!

Leesclub Keti Koti jubileumjaar

Op 9 juli 2023 organiseerde Stichting Over de Brug in samenwerking met Stichting Curinesa een Keti Koti Tafel. Dit was voor het eerst op de Oostelijke Eilanden. Het was een prachtig samenzijn, waarbij in het kader van het gezamenlijk slavernijverleden vele mooie en emotionele familie verhalen werden gedeeld. De Keti Koti Tafel zorgde voor onderlinge verbinding.

Dit willen wij graag vasthouden. Daarom start Stichting Over de Brug in het najaar een leesclub rondom het slavernij- en koloniale verleden. Het doel van deze leesclub is om met een groep geïnteresseerden boeken te lezen over dit belangrijke thema en deze met elkaar te bespreken. Het eerste boek, *20 vragen en antwoorden over het Nederlandse slavernijverleden en haar erfenis* van Sandew Hira, doen wij cadeau aan de deelnemers.

Interesse? Meld je per e-mail aan op info@overdebrug-oostenburg.nl of bel naar 06-13674414.

De Reclame Code Commissie heeft de redactie van 1018-Magazine deze zomer verboden om ons blad nog te bezorgen in brievenbussen met een nee-nee-sticker. Vanaf de komende herfst zullen onze bezorgers daarom voortaan brievenbussen met een nee-nee-sticker overslaan.

DE UITSPRAAK VAN de RCC was het gevolg van een klacht van een bewoner van Kattenburg die stelde dat hij met zijn nee-nee sticker duidelijk aangeeft geen huis-aan-huisbladen te willen ontvangen. Onze toezegging om hem voortaan bij de

bezorging over te slaan, was voor deze buurtbewoner onvoldoende, waarop hij een klacht bij de RCC indiende.

In een mailwisseling met de RCC betoogde de redactie dat buurtmagazine 1018 weliswaar huis aan huis bezorgd wordt, maar dat het daarmee nog geen huis-aan-huisblad is in de zin waarin de voormalige Echo dat was, een blad dat voor een groot deel uit reclame bestond en daaraan ook zijn bestaansrecht ontleende. Voor buurtmagazine 1018 heeft het informeren van buurtbewoners prioriteit. Daarom is er maar beperkt ruimte voor advertenties. De RCC toonde zich echter niet gevoelig voor dit argument en ver-

bood de redactie zolang er reclame in het blad staat, verspreiding in nee-nee-brievenbussen.

Dit verbod geldt echter niet als een bewoner aangeeft het blad wel te willen ontvangen. Hebt u een nee-nee-sticker en wilt u het blad toch blijven ontvangen? U kunt uiteraard een nee-ja-sticker plakken, gratis verkrijgbaar bij de gemeente. Wilt u niet scheiden van uw nee-nee-sticker, maar toch ons blad blijven ontvangen? Maak dan een eigen sticker met 'JA 1018'. De bezorger weet dan dat u ons blad graag leest. We beraden ons nog op het uitbrengen van eigen 'JA 1018-sticker'. We houden u op de hoogte.

Sproeiwater uit een opslag

Al in de 16e eeuw plantten stadsbesturen bomen langs wegen en grachten voor verkoeling, frisse lucht en verfraaiing van de stad. Veel is er in vijf eeuwen niet veranderd, want ook nu nog vindt het Amsterdamse stadsbestuur volgens de Groenvisie van 2020 “groen belangrijk voor een fijne en gezonde leefomgeving en hard nodig om de stad te beschermen tegen droogte, hitte en extreme regenval.” Op Wittenburg zorgen bewoners Saja Remijns en Marijke Janssens al enige tijd voor het groen op het Windroosplein. Maar het zat hen niet lekker dat zij het in tijden van droogte moesten besproeien met schoon leidingwater. Via Centrum Begroot dienden zij een plan in om onderzoek te laten doen naar een ondergrondse regenwateropslag op het plein.

HELEEN VERSCHUREN

ZUINIG OMGAAN MET water is al langere tijd een prioriteit van Saja en Marijke. Daarom gebruiken zij geen gewone sproeier, die een deel van het water vernevelt, maar besproeien zij als het lang droog is de aarde onder de planten twee uur per dag met de hand. Zij hebben ook nagedacht over een systeem met slangen met gaatjes in de tuin, maar dat is hen afgeraden omdat er regelmatig met schoppen in de grond gewerkt wordt waardoor die slangen lek kunnen worden gestoten. Bovendien zeggen beide dames: “dan zouden we nog steeds leidingwater gebruiken!”

Beiden zeggen dat zij zich langzamerhand een beetje schuldig zijn gaan voelen over het gebruik van leidingwater, waaraan in de toekomst in Nederland een tekort kan ontstaan. Tegelijkertijd lopen de riolen bij heftige regenval over. Zou het geen betere oplossing zijn om dit teveel aan regenwater af te vangen via een opslag onder het plein?

Het ontstaan van een plan

Ze gingen op onderzoek uit naar hoe ondergrondse waterbergingen gebouwd worden. Veelal bleken daarvoor de kruipruimtes van huizen aangepast te zijn. Onder sportvelden met kunstgras worden experimenten gedaan om hun hoge temperatuur te verminderen via de ondermat en waterberging. Maar dan moet wel eerst de hele bovenlaag weg. Ook deden ze onderzoek naar het gemeentelijk beleid van Amsterdam. Dat bleek vooral gericht op het geleidelijk weg laten lopen van regenwater in de grond via een wadi, een soort verdiepte kuil waarin water zich kan verzamelen en dan kan wegzakken. In alle gevallen geen oplossing voor de opslag van regenwater ter bewatering van bestaande parken.

Omdat het Windroosplein van de gemeente is, gingen de dames ook kijken wie hen bij hun plan kon helpen. Via Anneke Pauptit, groencoach van Centrum-Oost, en contact met meerdere gemeentelijke ambtenaren werd het ze duidelijk dat een dergelijk plan over veel schijven en diensten zou gaan lopen. Want, vragen als hoe kom je aan de regenwatertoevoer, of wat ligt er al aan zaken onder de grond behelzen verschillende diensten met ieder eigen regels, doelen en begrotingen. Bovendien is een totaalplan inclusief de uitvoering erg duur. Een advies was dan ook om hun plan in stukjes op te knippen, waarbij voor elke fase apart financiering gezocht moest worden. Ze besloten om in de eerste fase een onderzoek naar de mogelijkheden van ondergrondse waterberging te laten doen.

Wat vinden anderen ervan?

Omdat Saja en Marijke erg benieuwd waren naar de reacties van buurtbewoners op hun plan voor onderzoek naar een ondergrondse waterberging, besloten zij een aanvraag voor financiering ervan te doen via Centrum Begroot. Dat leek hen een goede manier om de belangstelling op de Oostelijke Eilanden en de Kadijken te peilen, omdat de budgetten van Centrum Begroot dit jaar per buurt verdeeld zouden worden. Uit de keuze van buurtgenoten voor de verschillende plannen zou duidelijk worden op hoeveel steun hun voorstel voor een onderzoek naar waterberging kon rekenen. De aanleiding was dan wel het besproeien van het parkje dat zij zelf onderhouden, maar zo'n onder-

‘Als de gemeente meer bomen en planten wil om te verkoelen en te verfraaien moeten ze de bewoners ook de mogelijkheid geven om dat groen te onderhouden’

zoek leek hen ook interessant voor andere plekken waar groen onderhouden moet worden. Om mee te doen via Centrum Begroot moesten ze in korte tijd een plan schrijven én een begroting maken. Bij dit laatste kregen ze gratis hulp van een bureau gericht op duurzame oplossingen voor regen- en waterbeheer. Zelfs op de avond voor de sluitingsdatum van indienen zaten ze nog heftig te bellen en te typen. Maar het lukte. En tot hun verrassing kregen ze ruim voldoende stemmen om het onderzoek te kunnen laten uitvoeren. Marijke zegt: “We voelen ons echt gesteund, we spreken duidelijk namens meer mensen die een dergelijke oplossing zouden willen. We zijn heel benieuwd wat dit onderzoek gaat opleveren.”

FOTO: BJÖRN MARTENS

Dromen van een knopje

Gezien de huidige klimaatverschuivingen en de positieve temperatureffecten van groen in de stad vinden Saja en Marijke dat het hoog tijd wordt voor een gemeentelijk stappenplan over het gebruik van regenwater. Saja: “Als de gemeente meer bomen en planten wil om te verkoelen en te verfraaien moeten ze de bewoners ook de mogelijkheid geven om dat groen op een makkelijke en milieuvriendelijke manier te onderhouden.” Veel parken en perken worden namelijk onderhouden door oudere mensen

‘We voelen ons echt gesteund, we spreken namens meer mensen die een dergelijke oplossing zouden willen’

omdat, zeggen ze, jongeren best wel eens willen helpen, maar niet met regelmaat. Zelf maken zij gebruik van een buitenkraan aan het Vierwindenhuis. Maar omdat de slang over een weg moet waar vaak zware auto's over rijden zijn er kabelgoten aangeschaft, waarin de slang gelegd wordt. Het neerleggen en weer opruimen voor iedere sproeibeurt is zwaar werk. Beiden zien het al voor zich: een reservoir en een pomp waardoor je met één druk op een knopje regenwater in de slang krijgt. “Dan wil iedereen wel een keer water geven!” 🌱

HUIS VAN DE BUURT OOSTELIJKE EILANDEN – DE WITTE BOEI
In de Witte Boei worden verschillende activiteiten georganiseerd voor de buurt, van jong tot oud.
Zie www.huisvdbuurtcentrum.amsterdam

DOCK, DE KRACHT VAN WIJ SAMEN
Welzijnsorganisatie in de buurt. Brengt talenten en mogelijkheden van buurtbewoners samen en ondersteunt waar nodig. Werkt met professionals in en vrijwilligers uit de buurt.
Heeft u een leuk idee voor de buurt, of wilt u weten welke activiteiten er in de buurt zijn. De Buurtwerkers staan graag voor u klaar.
Zie www.dock.nl. Of kijk op de Facebookpagina van de Witte Boei.

PLUSPUNT DE WITTE BOEI
Elke donderdag ochtend, 09:30 – 11:30 uur.
Maatschappelijke dienstverlening. Voor iedereen die vragen heeft over wonen, zorg, welzijn, financiën en zelfredzaamheid kunt u bij de Pluspunten terecht.
Alleen op afspraak: 020-557 33 38.

BUURTTEAM OOSTELIJKE EILANDEN
Maatschappelijke dienstverlening, individuele mantelzorg en schuldhulp. Op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 09:00 – 17:00 uur op 020-557 33 38.

BURENHULP
Altijd al iets meer willen doen voor de mensen in je directe omgeving, of op zoek naar een helpende hand bij het doen van de boodschappen of het gebruik van apparatuur als computer of telefoon? Meld je dan aan bij Burenhulp.
Hulp vragers en -aanbieders kunnen zich op werkdagen tussen 09.00 uur en 17.00 uur (gratis) aanmelden via 020-557 33 38.

Het Digitale Café in de Witte Boei met vrije inloop

FOTO: DOCK

Elke tweede en vierde maandag van de maand tussen 14.00 en 16.00 uur zijn de experts van het Digitale Café (georganiseerd door Dock) aanwezig om gratis te helpen bij alle vragen over computers, telefoon of tablet. De digitale alleskenners in kwestie zijn Robin, Mathijs en Janna - soms aangevuld met Sanne van het Repair Café. Zij werken alledrie in de ICT bij verschillende bedrijven in Amsterdam en wonen in de buurt.

Janna vertelt: "Er is tegenwoordig zoveel wat online geregeld moet worden en wij vinden het belangrijk dat iedereen zijn of haar weg kan vinden op het internet of op de telefoon, tablet en laptop. We proberen mensen niet alleen te helpen, maar ook ervoor te zorgen dat ze hetzelfde probleem volgende keer zelf op kunnen lossen. Ook kunnen we advies geven en meedenken over allerlei digitale vragen."

"Vergeet niet je telefoon, tablet of laptop mee te nemen als je daar een vraag over hebt. Wij hebben zelf ook altijd een laptop bij ons om te helpen met internetvragen. Kom gezellig eens een keer langs voor een goed advies en een kopje koffie. We werken op inloop en zijn meestal met twee mensen aanwezig, dus lang wachten hoeft je eigenlijk nooit."

Groene hulp vanuit de Witte Boei:

Groengereedheidskist

Weet u al dat u tuingereedschap kunt lenen bij de Witte Boei? In onze kist hebben we onder meer snoeischaar, takkenschaar, scheppen en een heggenchaar. Maar ook voor het grotere werk kunt u bij ons gereedschap lenen. We hebben een kruiwagen, accuzaag, ladder, uitschuifbare takkenschaar en een pikhouweel. Gereedschap waar maar 1 exemplaar van is kan voor maximaal 2 dagen worden geleend. Het lenen is gratis.

Groenploeg

Heeft u een (gevel)tuintje, maar lukt het u niet meer helemaal om het zelf te verzorgen? Voor mensen met een smalle beurs is er de Groenploeg. Wij helpen u graag uw tuintje weer op orde te maken. Maar ook als u een wat grotere klus in uw geveltuin heeft, kunt u een beroep op ons doen. Voor informatie kunt u contact opnemen met Groencoach Anneke Pauptit: 06-599 750 64.

Woonstichting Lieven de Key moet woningruil toestaan

Huurster Linda Hooft wilde haar woning in de Plantage Weesperbuurt graag ruilen met de woning van een jong gezin uit Egmond. Iedereen ging akkoord, alleen Lieven de Key lag dwars; het gezin uit Egmond zou te weinig verdienen en de ruilargumenten waren niet zwaarwegend genoeg.

Linda vocht dit aan. Vanaf het begin ondersteunde stichting !WOON haar hierbij. Met een garantie van het Emil Blaauw-proceskostenfonds

kon zij worden doorverwezen naar een ervaren advocaat huurrecht. Van de rechter moet Lieven de Key medewerking verlenen aan de woningruil. De belangen van de huurster wegen zwaarder dan de belangen van de verhuurder die de woning in de vrije sector wilde verhuren. Linda werd in het gelijk gesteld en gemachtigd om het gezin uit Egmond in haar plaats te stellen als huurders van haar woning. In de praktijk betekent dat dat huurders elkaars huurovereenkomst overnemen. Er ontstaan dus geen nieuwe over-

eenkomsten, waarmee de huurprijs van de woning ongewijzigd blijft.

Een interessant detail is nog dat de kantonrechter mee heeft gewogen dat een verdergaande liberalisering van de woonruimte ook niet past binnen het huidige beleid van de gemeente Amsterdam.

Hopelijk leidt dit vonnis ertoe dat verhuurders zich soepeler gaan opstellen bij woningruilverzoeken. Nu de woningmarkt zo vast zit, is dit één van de weinige mogelijkheden voor huurders om een meer passende woning te vinden.

Contact

Voor alle vragen over huren en wonen kunt u elke woensdagmiddag van 15.00-17.00 uur terecht op ons woonsprek uur in de Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201. U kunt ons ook bellen of mailen op (020) 5230 110 centrum@wooninfo.nl www.wooninfo.nl.

Check ook onze gratis online cursussen en webinars op cursus.wooninfo.nl en wooninfo.nl/agenda

Huis van de buurt De Witte Boei

Er zijn nog veel meer activiteiten die georganiseerd worden door onze partners. Kijk voor het volledige overzicht op huisvdbuurtcentrum.amsterdam of kom langs op de Witte Boei.

Adres: Kleine Wittenburgerstraat 201
Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 22.00 uur
Telefoon: 020-622 3879

DOCK-activiteiten: MAANDAG

13.00–15.30 Ontmoeting voor mensen met geheugenproblemen
14.00–16.00 digitaal spreekuur, elke 2e en 4e van de maand, vrije inloop.
18.00–19.30 Buurtrestaurant, €5,- inschrijven verplicht

DINSDAG

11.00–13.00 Ouderensoos, €1,50
13.00–14.00 Buurtsoep, €1,- op = op
19.30–21.00 Taal en Koffie-inloop

WOENSDAG

09.00–13.00 Arabische vrouwen-groep, €1,-
12.00–13.00 Wereldlunch €2,50 op = op
13.30–16.00 Samen breien, samen haken, €1,-
14.00–16.30 Repair Café, elke 1e woensdag van de maand
10.00–11.30 Taal en Koffie-inloop

DONDERDAG

10.00–13.00 Turkse vrouwen-groep, €1,-
10.00–12.00 Nederlandse les.
Aanmelden bij Anne-Marieke Steeman, mail: a.m.steeman@xs4all.nl

VRIJDAG

10.00–11.00 Wandelen
10.00–11.30 Buurttaart, €1,- op = op
14.00–16.00 Naaiworkshop, €1,-

Remi Oerlemans van De Deli

FOTO: ELISABETH VAN DORP

“Voor mij was corona een goede tijd”

Swingende fusermuziek verwelkomt ons in de kleine zaak, schuin tegenover Artis. Het aardige meisje achter de bar vraagt met een stralende lach op haar gezicht waarmee ze ons kan helpen. In de serie over ondernemers in de buurt spreekt 1018 deze keer met eigenaar Remi Oerlemans van De Deli Plantagebuurt.

ELISABETH VAN DORP

Hoe kwam je in deze buurt terecht?

“Sinds 2010 woon ik in Amsterdam en ik heb deze buurt leren kennen als fijne zone die door al het groen veel rust uitstraalt. Zelf woon ik op het Damrak en het contrast met de Plantage is groot. Na jarenlang internationaal gewerkt te hebben en met een hectisch leven achter me vond ik het fijn om hier te landen.”

Ging het meteen zoals je wilde, toen je hier begon?

“Ik ben nogal impulsief en had deze zaak overgenomen zonder goed onderzoek te doen. Mijn ABC ofwel Alterna-

tive Burger Concept kon de prullenbak in toen ik ontdekte dat er hier op de Plantage Kerklaan al een burgertent zat. Bovendien moest ik schakelen, want aanvankelijk had ik een volledig Engelstalig menu met ‘English Breakfast’ erop. Je kunt wel nagaan wat je dan binnenkrijgt: rolkoffers en rugzakken. Buurtbewoners liepen door. De toenmalige Artis directeur kwam naar me toe en zei: ‘Remi, je moet ‘t anders doen, je mist de aansluiting met de buurt. Zorg dat je bij de buurt gaat horen, maak een Nederlandse kaart!’ Daar ben ik hem nog dankbaar voor, maar het duurde wel een tijd voordat het kwartje bij mij viel.”

Hoe heeft jouw zaak de covid-19-pandemie doorstaan?

“Corona kwam eraan en op 17 maart 2020 moesten we dicht. Een harde lockdown voor de horeca. Dat was ingrijpend. Tegelijkertijd is het onze redding geweest. Ik ben creatief en bedenk altijd concepten en nieuwe ideeën om mensen te bereiken. Voor mij was corona een goede tijd. Ik nam de gelegenheid om de zaak te ontwikkelen en vanuit een ander gezichtspunt te gaan werken. In die lock-

down-periode hadden mensen behoefte aan een uitje en een praatje. Alles was op slot, maar wij waren open. Dat mocht omdat we een doorloopzaak waren geworden, compleet met pijlen op de grond voor de routing. Ik heb alle ramen opengezet en vitrines gekocht zodat klanten konden zien wat we hadden. En ik had enkele ‘non food’ dingen ingekocht, zodat mensen hier ook leuke kadootjes konden kopen.”

Biohacking

“Ik ben op dit moment bezig met het testen van ‘biohacking’. Wat dat is? Je onderzoekt waar je lichaam energie van krijgt. Zo drink ik in plaats van koffie tegenwoordig een beker cacao-presso, een warme drank met pure rauwe cacao. Zo’n beker geeft je energie, terwijl je nadat je normaal gegeten en gedronken hebt, vaak in een vermoeidheidsdip terecht komt, en klaar bent voor een dutje. Ik wil graag dat mijn gasten zich juist beter voelen nadat ze bij ons gegeten en gedronken hebben. Met ‘biohacking’ probeer ik uit te vinden hoe ik ze kan helpen om hun energieniveau omhoog te krijgen. Dat is mijn drive.”

Buurtpuzzel en Prijsvraag #56

DOOR: BJÖRN MARTENS

1.

2.

3.

4.

5.

Prijsvraag

In het volgende nummer van 1018-Magazine wordt het antwoord gegeven. In de tussentijd heeft de lezer de gelegenheid het goede antwoord in te zenden naar buurtpuzzel@1018magazine.nl. Uiterste inzenddatum is 28 september 2023.

De voorzitter van de jury, Pietro Crespi, zal op basis van juistheid, volledigheid en originaliteit uit de inzendingen een winnaar kiezen. De prijs is een boekenbon van € 20,-.

Kleine lettertjes
Over de uitslag kan worden gecorrespondeerd, maar dat verandert de uitslag niet. Medewerkers van 1018-Magazine en hun huisgenoten zijn van deelname uitgesloten. De winnaar wordt met voor- en achternaam in het volgende nummer genoemd, maar zonder adres. Per jaar kan dezelfde persoon maar éénmaal winnaar zijn.

De oplossing van de prijsvraag van de buurtpuzzel in het vorige nummer (1018-Magazine #55) was het JW van Overloopplantsoen, hoek Plantage Parklaan/Plantage Muidergracht. Dit is helaas door geen van de inzenders goed beantwoord waardoor de boekenbon dit keer op de plank blijft liggen.

PRZEWALSKIPAARD

Nou, de eerste weken zitten erop: De Hermitage heet tegenwoordig H'Art Museum. De directie wilde niets meer met Rusland te maken hebben en heeft gemeend het kostbare donateursgeld uit te geven aan onzinnige ongein.

“Hebben ze nou ook al die zalen omgedoopt?” vraagt Pietro Crespi zich hardop af.

“Ik meen me te herinneren dat er een Poesjkinzaal was, en een Tolstojzaal en een Tsjechovzaal, vervolgt hij”

“En worden die straks dan hernoemd naar literaire Oekraïners, zoals Taras Sjevtsjenko?”, zegt Maria del Mar. “Totdat ook Oekraïne uit de gratie raakt.” Ze kijkt guldig rond en lacht haar tandvlees bloot.

Ik serveer ondertussen een bakje olijven met knoflookteentjes met tussen pink en ringvinger een stapeltje zwarte servetjes. Altijd lekker vooraf, en in de keuken spettert de koekenpan met inktvisringetjes. Dat belooft wat.

Conchita zegt: “In Spanje zijn ze nog steeds niet klaar met naamborden te vervangen die verwijzen naar het Franco-regime. En in heel Zuid-Amerika stikt het van de verwijzingen naar vroegere dictaturen, al dan niet met naam en datum van hun heldhaftige optredens. Trouwens, Amsterdam gaat ook niet vrijuit: de Stalinlaan is dan wel omgedoopt, maar Churchill was toch ook geen lieverdje?”

De overijverige directie van de Hermitage had wat mij betreft beter de oorspronkelijke naam van het gebouw kunnen adopteren: De Amstelhof, dat is een goede naam, Amsterdams en volstrekt neutraal.

Het zal wel even wennen worden, net als destijds de nieuwe naam voor de Stadsschouwburg die er stilletjes is ingefietst: ITA, het nietszeggende Internationaal Theater Amsterdam, lekker origineel.

Nieuwe namen en trendy afkortingen, ik heb er niets mee. Neem bijvoorbeeld moederbedrijf Facebook, dat ineens Meta, spreek uit 'mèddah', gaat heten of Twitter dat ineens X heet, spreek uit 'èks'. Dat is helemaal bizar. Twitter kon je nog verwoegen maar met X lukt dat niet meer: 'Ik heb getwitterd' wordt nu 'ik heb geXt'. Dat bekt niet lekker en lijkt bovendien teveel op 'ik heb gesekst'.

Maar om even terug te komen op Rusland, moeten we dan niet ook de Czaar Peterstraat omdopen? Bijvoorbeeld in Funenlaan, Funenstraat, of Lijnbaanstraat. Of gewoon Molenstraat, die hebben we immers nog niet in Amsterdam. Zou dat niet ook helpen de straat weer wat meer leven in te blazen? Veldwerk ter plaatse leerde mij bovendien dat de winkels en workshoppuimten in augustus meer gesloten dan open waren, wegens vakantie.

Iets dat ook zou helpen de Czaar Peterstraat op te vrolijken is het vervangen van de dikke hoge bomen door jonge frisse aanplant zodat de zon beter terecht kan. Zoals in de Javastraat bijvoorbeeld, maar dit is natuurlijk vloeken in de kerk.

En przewalskipaard mag ook niet meer het boegbeeld zijn van Het Nationale Dictee? 🐾

Ballabona Cucharón
E: ballabona@gmail.com
W: www.ballabona.wordpress.com

Geef me je hand Kamiel

Buurtbewoners geven fotograaf Maria Heijndael hun hand en ondertussen vertellen ze haar hun verhaal. Deze keer spreekt ze Kamiel.

Mijn handen bewogen altijd toen ik klein was. Als peuter versterkte ik mijn verhalen met een soort driedimensionale tekening in de lucht. Een dirigentje leek ik wel; zag ik alles voor me?

Met lange blonde haren en allebei een schattig petje op, crossten mijn broertje en ik vier keer per week de stad door naar Artis. Onderweg wees ik vanuit de bakfiets van mijn vader naar hijskranen en graafmachines. De natuur en de techniek zijn de dingen waarmee ik sindsdien dagelijks bezig ben.

Afgelopen zomer hebben mijn handen voornamelijk tenten opgezet en afgebroken in Limburg en Zuid-Duitsland. Ik heb zo'n beetje de hele vakantie in de natuur gekampeerd, telkens met een ander gezelschap. Als lid van de JNM (Jeugdbond voor Natuur en Milieu) organiseer ik ook natuurkampen; deze keer naar Terschelling. Voordat ik wegging, heb ik een paar weken gegraven op het Marineterrein. Voor 'mijn' insecten probeer ik daar een divers stukje natuur te maken op de plek waar eerder parkeerplaatsen waren.

Gisteravond laat ging ik daar op zoek naar een 'beestje in de buurt'. Als het afkoelt, worden sommige soorten minder actief, maar het was vannacht zo warm dat ze niet stil wilden zitten. Als je insecten zo dichtbij fotografeert, is dat wel nodig. Misschien heb ik vanavond meer geluk. 🐾

TEKST EN BEELD: MARIA HEIJNDAEL

geef me je hand

Kamiel

